

LIFE PROFILE (LIFE19 GIE/GR/001127)
**Promote financial instruments
for liability on environment**

- ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ 5 ΕΚ ΤΩΝ 7 ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & Η 1^Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ CONSULTATION FORUM
- ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ:
ΑΘΗΝΑ, ΠΑΤΡΑ, ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΜΥΤΙΛΗΝΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
- ΕΡΕΥΝΑ ΚΟΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Υλοποίηση δράσης B.10 Εξειδικευμένα σεμινάρια με θέμα

«Πρώθηση Οικονομικών Εργαλείων για την Ευθύνη στο Περιβάλλον»

Το πρόγραμμα LIFE PROFILE χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα LIFE Environmental Governance and Information και το συντονίζει το ΥΠΕΝ/ Συντονιστικό Γραφείο Αποκατάστασης Περιβαλλοντικής Ζημιάς (συντονιστής δικαιούχος). Συνδικαιούχοι σε LIFE PROFILE είναι το Πράσινο Ταμείο, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), το Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού- Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, η Γρύφων Περιβαλλοντική Συμβουλευτική και η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ). Στο πλαίσιο του έργου LIFE PROFILE (LIFE19 GIE/GR/001127) Promote financial instruments for liability on environment και ειδικότερα της δράσης B.10 η οποία πραγματοποιείται από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) διοργανώθηκαν με πολύ μεγάλη επιτυχία μια σειρά από 5 εξειδικευμένα Σεμινάρια, με κύριο θέμα την «Πρώθηση Οικονομικών Εργαλείων για την Ευθύνη στο Περιβάλλον». Τα Σεμινάρια διεξήχθησαν σε 5 μεγάλες πόλεις Αθήνα, Πάτρα, Ιωάννινα, Μυτιλήνη και Θεσσαλονίκη, ενώ έχουν προγραμματιστεί δύο επιπλέον σεμινάρια στα Τρίκαλα και στο Ηράκλειο Κρήτης.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος τα σεμινάρια αυτά θα επαναληφθούν προκειμένου να παρουσιαστούν τα τελικά παραδοτέα του προγράμματος που είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός συστήματος αξιολόγησης και εκτίμησης του περιβαλλοντικού κινδύνου, με βάση το οποίο θα παραχθούν ή θα αναπτυχθούν περαιτέρω τα αναγκαία μέσα χρηματοοικονομικής ασφάλειας με στόχο αφενός την αποτροπή πρόκλησης περιβαλλοντικών ζημιών και αφετέρου την υλοποίηση των κατάλληλων μέτρων αποκατάστασης.

Σε όλα τα σεμινάρια γίνεται αναλυτική παρουσίαση των δράσεων του έργου από τους εταίρους του προγράμματος για την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός συστήματος αξιολόγησης και εκτίμησης του περιβαλλοντικού κινδύνου. Ειδικότερα, η κα Αθανασία Λαζάρου, Γενική Διευθύντρια Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ, και η κα Σταυρούλα Πουλή αναφέρονται στους στόχους του προγράμματος του LIFE PROFILE όπως είναι η βελτίωση των μεθόδων της αποκατάστασης, η ανάπτυξη μεθόδου για την ανάλυση επικινδυνότητας, η εφαρμογή της χρηματοοικονομικής ασφάλειας για την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών, η ανάπτυξη εθνικού σχεδίου για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης, η ενημέρωση των υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης με αρμοδιότητα την εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης καθώς και των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού.

Η εκπρόσωπος της ECOCITY, Μαργαρίτα Καραβασίλη, Αρχιτέκτων d.p.l.g.-Πολυεξόμοσ MSc, τ. Ειδική Γραμματέας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο ΥΠΕΚΑ, αναφερόμενη και στη σημασία των χρηματοοικονομικών και άλλων εργαλείων παρουσιάζει τη σημασία Οδηγίας για την Περιβαλλοντική Ευθύνη και την αξία της προβλεπόμενης χρηματοοικονομικής ασφάλειας για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης από τις επιχειρήσεις καθώς και τις σύγχρονες προκλήσεις που απορρέουν από την τήρηση και εφαρμογή των κριτηρίων ESG (Environment, Social, Governance) και αυτών της Βιώσιμης Χρηματοδότησης και της Ταξινόμησης της ΕΕ. Ο κος Γ. Κωνσταντινόπουλος, δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγο εκπρόσωπος της ECOCITY συμμετείχε σε δύο σεμινάρια παρουσιάζοντας την οδηγία 2004/35/ΕΚ για την περιβαλλοντική ευθύνη.

Οι εταίροι του προγράμματος παρουσιάζουν τα παραδοτέα των δράσεων που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο του έργου. Ο Δρ. Παναγιώτης Ντζερεμές, project manager του ΕΜΠ παρουσιάζει τη διαδικασία και τα κριτήρια για την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου των δραστηριοτήτων. Η κα Μαρία Φαράντου, νομικός σύμβουλος Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδας (ΕΑΕΕ) παρουσιάζει την εφαρμογή της Περιβαλλοντικής Ευθύνης σε σχέση με την Ασφαλιστική Αγορά. Ο

κος Κώστας Τσολακίδης, Πολιτικός-Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός MRICS, εκπρόσωπος της Γρύφων Περιβαλλοντική Συμβουλευτική παρουσιάζει τα είδη και τη διαθεσιμότητα μέσω χρηματοοικονομικής ασφάλειας στην Ελλάδα και στα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη σε δραστηριότητες και ασφαλιστικούς οργανισμούς σχετικά με την ενημέρωση και την ετοιμότητα που έχουν για την εφαρμογή ενός συστήματος χρηματοοικονομικής ασφάλειας για την περιβαλλοντική ευθύνη. Ο Δρ. Θεόδωρος Χατζηβασιλειάδης, επιστημονικός συνεργάτης του Πάντειου Πανεπιστημίου -ΙΑΠΑΔ παρουσιάζει μια ενδεικτική περίπτωση στην οποία εφαρμόστηκε η μέθοδος αποτίμησης κόστους περιβαλλοντικής ζημιάς. Ο καθηγητής Αριστείδης Παρμακέλης, από το ΕΚΠΑ παρουσιάζει τα ζητήματα βιοποικιλότητας σε σχέση με την περιβαλλοντική ζημιά.

Εκτός από τις παρουσιάσεις, τα σεμινάρια εστιάζουν και την δράση Β.7 που είναι η σύσταση του Consultation Forum μεταξύ των φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης (διοίκηση, φορείς εκμετάλλευσης και κοινωνία των πολιτών). Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα κύρια σημεία των συζητήσεων που έλαβαν χώρα στα πλαίσια των σεμιναρίων.

1^ο Σεμινάριο & 1^η συνάντηση του Consultation Forum, Αθήνα 16 Ιουνίου 2022

Την Πέμπτη 16 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων στο κτίριο του ΥΠΕΝ, Μεσογείων 119 στην Αθήνα, το πρώτο κατά σειρά εξειδικευμένο σεμινάριο, που διοργάνωσε το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), με θέμα «Πρώθηση Οικονομικών Εργαλείων για την Ευθύνη στο Περιβάλλον». Στο πλαίσιο της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε και η 1η συνάντηση του Consultation Forum, το οποίο προβλέπεται από το πρόγραμμα και θα συνδράμει στους στόχους του προγράμματος με συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Το Σεμινάριο χαιρέτισαν ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος Γιώργος Αμυράς, ο Βουλευτής της ΝΔ και Μέλος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος, κ. Ιωάννης Μελλάς και η κυρία Αθανασία Λαζάρου-Δήμα, Γενική Δ/ντρια Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ. Ειδικότερα ο κ. Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπογράμμισε τη σημασία των προγραμμάτων LIFE για την καινοτομία και την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και του ως άνω προγράμματος που υποβλήθηκε από το ΥΠΕΝ/ ΣΥΓΑΠΕΖ. Ανέφερε ότι το έργο αφορά στην ανάδειξη των βέλτιστων εργαλείων για τη βελτίωση των προβλέψεων χρηματοοικονομικής ασφάλειας και κάλυψης του περιβαλλοντικού κινδύνου για τις δραστηριότητες της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ για την Περιβαλλοντική Ευθύνη (ELD). Τόνισε ότι μέσω του προγράμματος με επιστημονική προσέγγιση και τα κατάλληλα εργαλεία θα

βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να αναγνωρίσουν τον περιβαλλοντικό κίνδυνο τους και να εφαρμόσουν τα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Ο Βουλευτής, κ. Ι. Μελάς μετέφερε τον χαιρετισμό της Προέδρου της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος, κας Διονυσίας Αυγερινοπούλου, δηλώνοντας την αμέριστη στήριξη της αρμόδιας Επιτροπής στους σκοπούς του προγράμματος το οποίο συναρτάται με σειρά αντικειμένων που απασχολούν την Επιτροπή. Ανέφερε την σημασία της εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και ανέφερε ότι θα πρέπει να γίνει ενημέρωση σχετικά με το πρόγραμμα LIFE PROFILE στην Επιτροπή, προσκαλώντας τους αρμόδιους φορείς σε μια ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη της Επιτροπής.

Κατά τη συζήτηση που αναπτύχθηκε υπό τον συντονισμό του δημοσιογράφου Αργύρη Δεμερτζή με εκπροσώπους των κατεχοχών αρμόδιων φορέων της Βιομηχανίας (ΣΕΒ), του ΕΒΕΑ, της Ελληνικής

Ένωσης Τραπεζών, της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας, του Πράσινου Ταμείου, του πρώην Προέδρου του Συμβουλίου Επικρατείας, του Συνηγόρου του Πολίτη, της Εισαγγελέως Περιβάλλοντος, της Επιτροπής ΦΥΣΗ 2000, της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, του Ecocity, και του ΥΠΕΝ, αναπτύχθηκαν οι απόψεις όλων οι οποίες συγκλίνουν στην αξία της επίτευξης πρόληψης της περιβαλλοντικής ζημιάς μέσω της βελτίωσης της συμμόρφωσης των εν δυνάμει ρυπαντών στα αναγκαία μέτρα που τους επιβάλλονται ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος της ζημιάς άρα και του κόστους για την αποκατάσταση αυτής. Η όλη προσπάθεια και οι στόχοι του προγράμματος βρήκαν απολύτως σύμφωνους τους εκπροσώπους του ΣΕΒ (κος Κ. Κωνσταντίνου) και του ΕΒΕΑ (κος Χ. Μωραϊτή), τονίζοντας τα θέματα της αδειοδότησης, των περιβαλλοντικών ελέγχων ως απαραίτητα βήματα για την περιβαλλοντική ασφάλιση ενώ τονίστηκε η ανάγκη να ακολουθήσουν και οι μικρότερες επιχειρήσεις. Οι εκπρόσωποι του τραπεζικού τομέα (κος Π. Χαμπεσής) και του ασφαλιστικού τομέα (κος G. Zorngo) δήλωσαν ότι είναι ιδιαίτερα ώριμοι για την εφαρμογή υποχρεωτικών χρηματοοικονομικών μέσων και εργαλείων για την κάλυψη της περιβαλλοντικής ευθύνης με την αναγκαία υποστήριξη της Πολιτείας, ενώ ήδη σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο ζητείται υψηλή περιβαλλοντική και κοινωνική υπευθυνότητα από τις επιχειρήσεις. Ο Πρόεδρος του ΔΣ του Πράσινου Ταμείου κος Στ. Σταθόπουλος, ανέφερε ότι υπάρχουν καθυστερήσεις στον εντοπισμό και στον καταλογισμό της περιβαλλοντικής ζημιάς, ότι η υποχρεωτική χρηματοοικονομική ασφάλεια θα πρέπει σταδιακά να ενταχθεί σε όλους τους παραγωγικούς φορείς εκμετάλλευσης είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, ενώ ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί σε περιοχές που είναι επιβαρυνμένες από πηγές ρύπανσης. Η κα Ιφ. Καγκάλου εκπρόσωπος της Επιτροπής ΦΥΣΗ 2000, τόνισε ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί η προστασία και η αποκατάσταση όχι μόνο της σημειακής περιβαλλοντικής ζημιάς αλλά και οικοσυστημικών υπηρεσιών που στις μέρες μας υφίστανται σημαντική συνολική ζημιά με σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία. Ο τ. Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας κος Κ. Μενουδάκος επισήμανε ότι δεν υπάρχει πλήρης εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης στην πράξη και ενώ η

αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» θα έπρεπε να είναι προμετωπίδα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Ο Συνήγορος του Πολίτη κος Αν. Ποττάκης, αναφέρθηκε στην υποστελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών της χώρας, την έλλειψη μέσων και την ανάγκη ενίσχυσης των τακτικών περιοδικών ελέγχων. Η Εισαγγελέας Περιβάλλοντος κα Ευγ. Σταθοπούλου τόνισε ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το θέμα της πολυνομίας και της διάχυσης των ευθυνών που επηρεάζει ακόμα και την απόδοση της δικαιοσύνης. Ο κος Β. Παπαδόπουλος νομικός σύμβουλος της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, τόνισε την ανάγκη εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και ειδικότερα της περιβαλλοντικής ευθύνης.

Οι εισηγητές και οι συμμετέχοντες στο Consultation Forum επισήμαναν:

- την αξία της προστασίας της βιοποικιλότητας και των προστατευόμενων ειδών με τη χρήση υφιστάμενων εργαλείων προσδιορισμού της οικονομικής και άλλης αξίας, στα οποία θα προστεθούν και θα συμβάλουν καθοριστικά τα εργαλεία που θα προκύψουν από το πρόγραμμα.
- τις προσπάθειες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» στην περιβαλλοντική πολιτική. Ένα από τα κύρια μέσα για την επίτευξη αυτού, δηλαδή οι φόροι, υπόκειται συνήθως σε ομοφωνία στη συναπόφαση.
- η πλήρης εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης απαιτεί τη δέσμευση όλων των εθνικών παραγωγικών φορέων αλλά και των κρατών μελών της Ε.Ε.
- όσον αφορά την οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη η οποία αποτελεί μια βασική δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η έγκριση κατευθυντήριων γραμμών για την κοινή κατανόηση των περιβαλλοντικών ζημιών, ολοκληρώθηκε μόλις τον Μάρτιο του 2021 μετά από εκτεταμένες διαβουλεύσεις. Συνεπώς περαιτέρω προσπάθειες απαιτούνται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
- όσον αφορά την απουσία υποχρεωτικής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, παραμένει μια δικαιολογημένη ανησυχία και σε εθνικό επίπεδο και θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά έως το 2023.

Εν κατακλείδι έγινε σαφές ότι η σημερινή συγκυρία είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή για την περιβαλλοντική ευθύνη, όπου ήδη αναπτύσσεται μια μικρή αλλά σημαντική αγορά που διαθέτει τεχνογνωσία και προοπτικές και για την αξιοποίηση των αναγκαίων εργαλείων με εστίαση στις μελέτες Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Κινδύνου, στη δημιουργία επίκαιρης γνώσης με βάση μια δομημένη ανάλυση και επεξεργασία προϊόντων επιχειρηματικών κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό ρόλο του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων, την ανάγκη εντατικοποίησης των περιβαλλοντικών ελέγχων και την ενίσχυση του προσωπικού των ελεγκτικών υπηρεσιών, την βελτίωση της πληροφορίας και της ουσιαστικής εμπλοκής της κοινωνίας των πολιτών, αλλά και ότι κάθε χρηματοοικονομικό μέσο ενέχει τον δικό του κίνδυνο.

2^ο Σεμινάριο, Πάτρα 30 Ιουνίου 2022

Την Πέμπτη 30 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα, στην αίθουσα πρώην ΕΛΚΕΠΑ, Ακτή Δυμαίων & Υψηλάντου, το δεύτερο, κατά σειρά εξειδικευμένο σεμινάριο. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου πραγματοποιήθηκε συζήτηση εκπροσώπων φορέων τα συμπεράσματα της οποίας θα τεθούν υπόψη του Consultation Forum, το οποίο προβλέπεται από το πρόγραμμα με συμβουλευτικό ρόλο σε όλη της διάρκεια του προγράμματος.

Το Σεμινάριο χαιρέτισαν ο Αντιπεριφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας αρμόδιος για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και το Περιβάλλον, κ. Λάμπρος Δημητρογιάννης, ο Αντιδήμαρχος Πατρών αρμόδιος για τον Προγραμματισμό, Περιβάλλον, Ενέργεια και Μελετών Έργων Πρασίνου, Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Μηχανολογικού Εξοπλισμού, κ. Νικόλαος Ασπράγκαθος, εκ μέρους του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ο Προϊστάμενος της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ο κ. Γιάννης Τσακαρέστος και τέλος ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας, κ. Βασίλης Αϊβαλής. Τόνισαν την ιδιαίτερη σημασία των ζητημάτων περιβαλλοντικής ευθύνης για την πρόληψη και αποκατάσταση της ζημιάς, σε εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» μπροστά στις νέες προκλήσεις για τον επιχειρηματικό κόσμο στο πλαίσιο της διεθνούς προσπάθειας αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης. Ειδικότερα ο κ. Δημητρογιάννης υπογράμμισε την ανάγκη ολικού στρατηγικού σχεδιασμού για ενδυνάμωση της πρόληψης και την ένταξη περιβαλλοντικών κριτηρίων στο νέο ΕΣΠΑ για την μεγαλύτερη δυνατή απορρόφηση πόρων για το περιβάλλον, ενώ επεσήμανε και τη σημασία ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών, με την ενδυνάμωση των διαδικασιών, των κυρώσεων, των ποινών και των προστίμων. Ο κ. Ασπράγκαθος, ανέφερε ότι τα σημαντικότερα θέματα όπως η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η κλιματική κρίση αποτελούν κοινωνικό ζήτημα και απειλούν την ποιότητα ζωής και τόνισε τη σημασία της πρόληψης που ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο περιβαλλοντικής ζημιάς. Υπογράμμισε την ανάγκη αποφυγής της εφαρμογής της «αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει» για τη συνέχιση πρόκλησης ρύπανσης και περιβαλλοντικής ζημιάς προς όφελος της κερδοφορίας.

Ο κ. Τσακαρέστος εξήρε το έργο που επιτελέστηκε διαχρονικά από την περίοδο της σύστασης του Συντονιστικού Γραφείου ΣΥΓΑΠΕΖ έως και την συγκρότηση των Περιφερειακών Επιτροπών (ΠΕΑΠΖ), υπό την καθοδήγηση της πρώην Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως και σήμερα παρά τις εγγενείς δυσκολίες και ελλείψεις της δημόσιας διοίκησης και της πολυπλοκότητας των νομικών και διοικητικών διαδικασιών με αναφορά σε σειρά κρίσιμων προβλημάτων περιβαλλοντικής ευθύνης στην περιοχή (όπως η ΑΜΙΑΝΤΙΤ και η προστασία των οικοτόπων της θαλάσσιας χελώνας στον Κυπαρισσιακό Κόλπο).

Ο κ. Αϊβαλής εστίασε στη σημασία της υιοθέτησης της σχετικής Οδηγίας επί Ελληνικής Προεδρίας το 2003 που έθεσε σε εφαρμογή της αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και σημείωσε ότι το Ελληνικό Σύνταγμα, προτάσσει την προστασία του περιβάλλοντος, σημειώνοντας ότι το περιβάλλον δεν είναι τροχοπέδη στην ανάπτυξη όταν αυτή είναι προς την κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης, αλλά τροχοπέδη στην ανεξέλεγκτη και άναρχη ανάπτυξη και στην ασυδοσία. Υπογράμμισε τις μεγάλες καθυστερήσεις και το έλλειμμα περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, αλλά και της εφαρμογής της νομοθεσίας, τις επιπτώσεις της κρίσης, της ατιμωρησίας και της ελλειμματικής συμπεριφοράς των επιχειρήσεων.

Η κα Ελένη Γλύπη, Προϊσταμένη του Τμήματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδας ΥΠΕΝ αναφέρθηκε σε μια σειρά διαπιστώσεων που προκύπτουν από την μακροχρόνια ενασχόληση των επιθεωρητών σε θέματα περιβαλλοντικών ελέγχων με εστίαση στον εντοπισμό της περιβαλλοντικής ζημιάς. Παρουσίασε και νέα διαθέσιμα εργαλεία εντοπισμού περιβαλλοντικής ζημιάς όπως η δορυφορική παρακολούθηση (πρόγραμμα COPERNICUS) και εφαρμογές οι οποίες θα διευκολύνουν και τους πολίτες να εντοπίζουν και να καταγγέλλουν περιβαλλοντικές παραβάσεις.

Ακολούθησε η εισήγηση του κ. Τσακαρέστου, ο οποίος παρουσίασε αναλυτικά σοβαρές περιπτώσεις περιβαλλοντικής ζημιάς στην ευρύτερη περιοχή και τις διαδικασίες για την αποκατάσταση αυτών, με

αναφορά στην περίπτωση της AMIANTIT υπόθεση που διήρκησε 12 χρόνια έως ότου γίνει αποκατάσταση του χώρου.

Στη συνέχεια αναπτύχθηκε συζήτηση με ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπροσώπων αρμόδιων φορέων που συμμετείχαν στο πάνελ των ομιλητών και του κοινού, υπό τον συντονισμό της κας Μαργαρίτας Καραβασίλη που απηύθυνε συγκεκριμένα ερωτήματα.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις ήταν του κ. Γιώργου Παππά, Προέδρου Περιφερειακού Τμήματος Βορειοδυτικής Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας Οικονομικού Επιμελητηρίου και Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, του κ. Πέτρου Μαντά, Προέδρου ΠΑΣΕΒΙΠΕ και του κ. Βασίλη Αϊβαλή, Προέδρου του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας οι οποίοι συμφώνησαν στο ότι δυστυχώς ο ρυπαίνων δεν πληρώνει και στη βάση αυτή πρέπει να υπάρξει μια άλλη θεώρηση μπροστά στην επιτακτική ανάγκη συμμόρφωσης στον περιβαλλοντικό κλιματικό κίνδυνο. Ο κ. Παππάς ανέφερε ότι σήμερα η αγορά και κυρίως ο τραπεζικός τομέας διαθέτει σημαντικά οικονομικά και άλλα εργαλεία, για την εκ των προτέρων αξιολόγηση του κινδύνου σε κάθε διαδικασία δανειοδότησης ή/και χρηματοδότησης εταιρειών. Τονίστηκε η ανάγκη καταγραφής και αξιολόγησης των δεδομένων των επιχειρήσεων σε σχέση με το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα (Μητρώο), καθώς η αγορά, οι τράπεζες και οι επιχειρήσεις χρειάζονται ενημέρωση και κίνητρα στο πλαίσιο της Τραπεζικής Λογιστικής σε συνδυασμό με την χρήση πράσινης φορολογίας.

Ο κ. Μαντάς τόνισε ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές συνθήκες λειτουργίες των επιχειρήσεων και οι εγγενείς δυσκολίες, καθώς και ότι η μη συμμόρφωση ενισχύει τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Ανέφερε ότι οι επιχειρήσεις που βρίσκονται εντός οργανωμένων επιχειρηματικών πάρκων επιλέγουν ένα δρόμο ευθύνης και είναι αποφασισμένες να τηρούν τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Υποστήριξε ότι υπάρχει πλέον μια άλλη κουλτούρα επιχειρηματικότητας και μεγαλύτερο είναι το ποσοστό συμμόρφωσης σε θέματα πρόληψης της περιβαλλοντικής ζημιάς.

Ο κ. Αϊβαλής αναφέρθηκε στις κακοδαιμονίες της ελληνικής διοίκησης, την ελλιπή εφαρμογή της νομοθεσίας και την έλλειψη καθορισμένων χρήσεων γης, τονίζοντας την ανάγκη αυστηροποίησης του πλαισίου εκπόνησης των ΑΕΠΟ ώστε να επιτυγχάνεται η πρόληψη, καθώς και της υιοθέτησης ισχυρών περιβαλλοντικών κριτηρίων και κινήτρων για τις χρηματοδοτήσεις του ΕΠΑΝ και ΕΠΑΝΕΚ, αλλά και των περιφερειακών ΠΕΠ.

Στη συνέχεια τοποθετήθηκαν εκπρόσωποι περιβαλλοντικών οργανώσεων και προστατευόμενων περιοχών, ο κ. Κυριάκος Γαλάνης από την Οικολογική Κίνηση Πάτρας ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ., ο οποίος έδωσε παραδείγματα αυθαιρεσιών των ΟΤΑ και καταστρατήγησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας με αποτέλεσμα σοβαρές περιβαλλοντικές ζημιές σε σημαντικούς υδροβιότοπους και δασικά οικοσυστήματα (π.χ. Στροφυλιά), αναφέρθηκε στις καθυστερήσεις της διοίκησης, στην αδράνεια των τοπικών κοινωνιών και της τοπικής αυτοδιοίκησης και στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εθελοντές των οικολογικών οργανώσεων. Η κυρία Έλενα Μπαζιώτη, οικονομολόγος και υπάλληλος στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής του ΥΠΕΝ, τόνισε ότι ο εν λόγω οργανισμός δεν έχει αρμοδιότητα για ζητήματα περιβαλλοντικής ευθύνης και περιέγραψε τις δυσκολίες (υποστελέχωση, ελλιπής εξοπλισμός, κλπ.). Εστίασε στην πρόληψη και αναφέρθηκε και στην πρόσφατη οδηγία της ΕΕ σε θέματα CSRND η οποία αναθεωρείται προκειμένου να δηλώνονται πλέον τεκμηριωμένα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της λειτουργίας των επιχειρήσεων. Η κυρία Γεωργία Καμάρη, Βιολόγος, Ομ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών, πρ. Πρόεδρο του φορέα διαχείρισης Αίνου και μέλος της επιστημονικής Επιτροπής Ecocity Δυτ. Ελλάδας, τόνισε την τεράστια αξία της πρόληψης της ζημιάς κυρίως στον τομέα της βιοποικιλότητας καθώς υφίσταται σημαντική ζημιά και χάνονται κρίσιμες οικοσυστημικές υπηρεσίες, ενώ δυστυχώς οι ζημιές δεν αποκαθίστανται πλήρως.

Ως εκπρόσωποι της Διοίκησης τοποθετήθηκαν οι κυρίες Λαζάρου, Πουλή και ο κ. Τσακαρέστος, τονίζοντας ότι με τη χρήση υφιστάμενων εργαλείων προσδιορισμού της οικονομικής και άλλης αξίας, στα οποία θα προστεθούν και θα συμβάλουν καθοριστικά τα νέα εργαλεία που θα προκύψουν από το

πρόγραμμα LIFE PROFILE θα υπάρξει σημαντική βελτίωση στα θέματα συμμόρφωσης και πρόληψης. Συμφώνησαν ότι υπάρχει ανάγκη αντιμετώπισης της πολυνομίας.

Συμπερασματικά έγινε σαφές ότι η σημερινή συγκυρία είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή για την περιβαλλοντική ευθύνη ενώ ήδη αναπτύσσεται η αγορά χρηματοοικονομικής ασφάλειας που διαθέτει τεχνογνωσία και προοπτικές. Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα έχουν καθοριστική συμβολή στην παραγωγή και αξιοποίηση νέων εργαλείων, καθώς και στην βελτίωση των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, με εστίαση στις μελέτες Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Κινδύνου και την προστασία της βιοποικιλότητας. Η δημιουργία επίκαιρης γνώσης με βάση μια δομημένη ανάλυση και επεξεργασία προϊόντων επιχειρηματικών κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό ρόλο του ΗΜΑ, θα συμβάλει ιδιαίτερα στη βελτίωση των γενικότερων ζητημάτων περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, ενώ τονίστηκε μεταξύ άλλων η ανάγκη εντατικοποίησης των περιβαλλοντικών ελέγχων, η ενίσχυση του προσωπικού των ελεγκτικών υπηρεσιών και η βελτίωση της πληροφορίας και της ουσιαστικής εμπλοκής της κοινωνίας των πολιτών.

3ο Σεμινάριο, Ιωάννινα 8 Ιουλίου 2022

Το τρίτο εξειδικευμένο Σεμινάριο, με θέμα «Προώθηση Οικονομικών Εργαλείων για την Ευθύνη στο Περιβάλλον», πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 8 Ιουλίου, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Πολυχώρου «Δ. Χατζή», Ακτή Μιαούλη & Μετσόβου (Παλιά Σφαγεία), στα Ιωάννινα.

Την έναρξη του Σεμιναρίου καιρέτησαν ο Δήμαρχος Ιωαννίνων κος Μ. Ελισάφ, ο Δήμαρχος Κόνιτσας κος Ν. Εξάρχου, ο συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας κ. Δ. Γαζής, ο πρόεδρος του ΤΕΕ Ηπείρου κ. Ι. Τσίγκρος οι οποίοι καιρέτησαν τις δράσεις του ΥΠΕΝ που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και τόνισαν πόσο σημαντική είναι η βιοποικιλότητα στην περιφέρεια της Ηπείρου. Στο στρογγυλό

τραπέζι που ακολούθησε τις παρουσιάσεις των εισηγητών επισημάνθηκαν τα εξής:

- η ανάγκη βελτίωσης της συμμόρφωσης και τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, νομοθεσίας,
- η ενίσχυση των περιβαλλοντικών ελέγχων και η συνδρομή στο έργο αυτό των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ΟΦΥΠΕΚΑ και η ανάγκη άσκησης προανακριτικών καθηκόντων,
- η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής που απαιτεί την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων,
- η προστασία της βιοποικιλότητας είναι σημαντικό θέμα και θα πρέπει να έχει στόχο την διατήρηση των ειδών και την διατήρηση και μη κατακερματισμό των οικοτόπων,
- η συμβολή της καινοτομίας στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων όπως τα προγράμματα INTERREG που έχουν γίνει στην περιφέρεια της Ηπείρου για την υφαλμύριση και τη νιτρορρύπανση με τη χρήση δορυφορικών εικόνων,

- η ενεργειακή αξιοποίηση των αποβλήτων από τις δραστηριότητες που συνδέονται με τον πρωτογενή τομέα όπως πτηνοτροφεία και στάβλοι που δημιουργούν σοβαρή ρύπανση,
- η υποστήριξη καινοτόμων έργων από το Πράσινο Ταμείο,
- η ανάγκη ανάπτυξης ασφαλιστικής συνείδησης από τον επιχειρηματικό κόσμο.

4ο Σεμινάριο, Μυτιλήνη 23 Σεπτεμβρίου 2022

Στις 23 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στη Μυτιλήνη με μεγάλη επιτυχία το τέταρτο, κατά σειρά, Σεμινάριο για την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, στο Αμφιθέατρο του κτιρίου Γεωγραφίας, Λόφος Πανεπιστημίου Αιγαίου. Συγκέντρωσε το ενδιαφέρον των αρμόδιων Υπηρεσιών σε όλα τα επίπεδα της Διοίκησης, αλλά και τεχνικών, επαγγελματικών και επιστημονικών φορέων, εκπροσώπων της αγοράς, της οικονομίας, των επιχειρήσεων, της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και συλλογικοτήτων, περιβαλλοντικών οργανώσεων και πολιτών.

Την έναρξη του Σεμιναρίου χαιρέτισαν ο καθηγητής Π. Δημητρακόπουλος, Κοσμήτορας της Σχολής Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ο καθηγητής Ν. Ζούρος, Κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ο Αντιδήμαρχος Μυτιλήνης, κ. Κουνέλης, ο κ. Μάντζαρης, εκπροσωπώντας τον Δήμαρχο Δυτικής Λέσβου, κ. Ταξιάρχη Βέρρο, ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Λέσβου, κ. Μυρσινιάς και ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Βορείου Αιγαίου, κ. Μανωλακέλλης.

Στη συνέχεια η Δρ. Σοφία Χριστοφόρου, Προϊσταμένη Σώματος Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, ΥΠΕΝ παρουσίασε τη διαδικασία των Περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων ως εργαλείο εντοπισμού περιπτώσεων περιβαλλοντικής ζημίας, ενώ με τη σειρά της η κυρία Σόνια Ελευθεριάδου Προϊσταμένη Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος, ΥΠΕΝ, εστίασε την ομιλία της στην διασύνδεση της περιβαλλοντικής ζημίας με το περιβαλλοντικό έγκλημα και τη σημασία βεβαίως των περιβαλλοντικών ελέγχων.

Ιδιαίτερη βαρύτητα είχε η συζήτηση που αναπτύχθηκε στο στρογγυλό τραπέζι για θέματα περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, το βαθμό εφαρμογής της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη και τη σημασία των χρηματοοικονομικών και άλλων εργαλείων, ενώ ιδιαίτερη σημασία αποδόθηκε στην διαμόρφωση πολιτικής κινήτρων και αντικινήτρων και σε παραδείγματα συγκεκριμένων περιπτώσεων. Τον συντονισμό της συζήτησης ανέλαβε η κυρία Μαργαρίτα Καραβασίλη. Ο κος Λεμονός Προϊστάμενος της Δ/σης Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ανέφερε τα ζητήματα νομοθεσίας, περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, περιβαλλοντικών ελέγχων, κυρώσεων και προστίμων σε σχέση με τις υπαρκτές αδυναμίες λόγω υποστελέχωσης και εγγενών αδυναμιών του κρατικού μηχανισμού σε όλα τα επίπεδα, καθώς και για τις καθυστερήσεις στα ζητήματα περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων, και στις ελλείψεις προδιαγραφών, κατευθύνσεων που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην βέλτιστή λειτουργία των τυροκομείων, των πυρηνελοουργείων, ελαιοτριβείων, κλπ. Ανέφερε επίσης τη σημασία των φορέων διαχείρισης που συμβάλλουν στο ελεγκτικό έργο, την ανάγκη διάσωσης των μικρών υγροτόπων ακόμα και με απαλλοτριώσεις από το κράτος καθώς και την ανάγκη καθορισμού των χρήσεων γης. Αναφέρθηκε στη νέα νομοθεσία για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους (Ν. 4843/2021) και στις διαδικασίες συμμόρφωσης που εισαγάγει με

αποτέλεσμα να μειώνεται ο ελεγκτικός χαρακτήρας των περιβαλλοντικών ελέγχων. Τέλος σημείωσε ότι οι δημόσιες υποδομές όπως οι βιολογικοί καθαρισμοί δεν λειτουργούν σωστά με αποτέλεσμα να επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις στους υπεύθυνους Δήμους.

Ο κ. Χριστόφας, Αντιπεριφερειάρχης, Προγραμματισμού, Βιομηχανίας και Ενέργειας, αναφέρθηκε ιδιαίτερα στις δράσεις για το περιβάλλον που χρηματοδοτεί το ΕΣΠΑ όπου αποδίδεται έμφαση σε δράσεις πρόληψης (όπως είναι για παράδειγμα η διάβρωση των ακτών) και στην ανάγκη επιτάχυνσης των αδειοδοτήσεων και μείωσης της γραφειοκρατίας. Ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Λέσβου κ. Μυρσινιάς επεσήμανε τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι επιχειρήσεις λόγω και της κρίσης και υπογράμμισε ότι οι εφαρμογές εκτίμησης του περιβαλλοντικού κινδύνου θα συμβάλλουν ιδιαίτερα στην βελτίωση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και στο πλαίσιο αυτό δήλωσε ότι η υποχρεωτική εφαρμογή χρηματοοικονομικών εργαλείων θα συμβάλει στην λήψη μέτρων πρόληψης. Την άποψη αυτή ενστερνίστηκε και ο Πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Μανωλακέλλης, ο οποίος επιπρόσθετα επεσήμανε ζητήματα ενημέρωσης στις νομοθετικές αλλαγές, σε θεσμικές και άλλες ελλείψεις και στον ρόλο των μηχανικών που δραστηριοποιούνται στον χώρο των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων.

Ο καθηγητής Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας Πανεπιστημίου Αιγαίου κ. Παυλογεωργάτος τόνισε τις δυσκολίες που υπάρχουν στα ζητήματα ανίχνευσης της ρύπανσης και των τοξικών ενώσεων οι οποίες εν δυνάμει βλάπτουν και την δημόσια υγεία, λόγω της έλλειψης μέσων, εργαλείων και λόγω της υποστελέχωσης, την ίδια στιγμή που σήμερα διατίθενται ικανά εργαλεία ανίχνευσης της ρύπανσης η χρησιμοποίηση των οποίων θα ενίσχυε το έργο των υπηρεσιών περιβαλλοντικού ελέγχου και ταυτόχρονα θα -παρήγαγαν ισχυρά στοιχεία-τεκμήρια για την υποστήριξη των υποθέσεων τα δικαστήρια.

Ο κ. Μπάκας, Περιβαλλοντολόγος και υπάλληλος στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, από την πλευρά του παρουσίασε αναλυτικά τα εμπόδια που υπάρχουν σε κάθε καταγγελία για περιβαλλοντική ρύπανση ακόμα και όταν φτάσει να εξεταστεί δικαστικά καθώς και τις δυσκολίες που υπάρχουν σε τοπικό επίπεδο λόγω πιέσεων. Έδωσε συγκεκριμένα παραδείγματα με τα οποία και τεκμηρίωσε τις απόψεις που υποστήριξε σε σχέση με την ικνηλασιμότητα, αλλά και την περιβαλλοντική συνείδηση και εν γένει τους τρόπους ελαχιστοποίησης του περιβαλλοντικού κινδύνου.

Η κα Ασανούλα Γιαννή Κοκκινέλη, Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος Δυτικής Λέσβου, επισήμανε την σημασία της νησιωτικότητας και παρουσίασε αναλυτικά την κατάσταση που επικρατεί στους μικρούς Δήμους και ιδίως στους νησιωτικούς ιδιαίτερα στα ζητήματα έλλειψης ολοκληρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων με αποτέλεσμα να υπάρχουν σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις ακόμη και σε προστατευόμενες περιοχές με την συνεχιζόμενη παράνομη διάθεση αδρανών αποβλήτων, μπάζων και άλλων αποβλήτων ανεξέλεγκτα. Ανέφερε ότι η ενημέρωση σε σχολεία και η συνεργασία με περιβαλλοντικούς συλλόγους μπορούν να υποστηρίξουν το έργο των Δήμων σε θέματα περιβάλλοντος.

Την ίδια άποψη είχε και ο Αντιδήμαρχος Μυτιλήνης κ. Κουνέλης, ο οποίος και υπογράμμισε ότι ο περιβαλλοντικός κίνδυνος είναι σοβαρός και ότι δυστυχώς «ο ρυπαίνων δεν πληρώνει»! Συγκεκριμένα παραδείγματα αναδείχθηκαν, τόσο από την κυρία Ελένη Γαληνού, Περιβαλλοντολόγος, Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καλλονής, από την εμπειρία της ως περιβαλλοντολόγος στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καλλονής, η οποία επιπλέον τόνισε την ανάγκη να αποκτηθεί

περισσότερη γνώση από όλα τα επίπεδα διοίκησης για την αξία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας ώστε να μην γίνονται άστοχες προτάσεις και προγραμματισμοί χωροθέτησης σε προστατευόμενες περιοχές από δημόσιες υπηρεσίες και Δήμους όσο και από τον κ. Δημήτρη Παπαχρυσό, Πρόεδρος του Συλλόγου Μικρασιατών Σκάλας Λουτρών "Το Δελφίνι", ο οποίος εστίασε στις δράσεις του Συλλόγου.

Συμπερασματικά η εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης απαιτεί την διασφάλιση της λειτουργίας των ελεγκτικών μηχανισμών, την δοκιμή μεθοδολογιών για την εκτίμηση της περιβαλλοντικής ζημιάς, τη συνοχή των πολιτικών, την δέσμευση των επιχειρήσεων σε περιβαλλοντικά φιλικές τεχνολογίες ενώ η ενεργοποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών παραβάσεων θα συμβάλει καθοριστικά.

5ο Σεμινάριο, Θεσσαλονίκη 23 Σεπτεμβρίου 2022

Στις 10 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, στο Αμφιθέατρο του ΤΕΕ Κεντρικής Μακεδονίας, το πέμπτο, κατά σειρά, Σεμινάριο για την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης και συγκέντρωσε το ενδιαφέρον των αρμόδιων Υπηρεσιών σε όλα τα επίπεδα της Διοίκησης, καθώς και τεχνικών, επαγγελματικών και επιστημονικών φορέων, αλλά και φορέων της οικονομίας και της αγοράς, της πανεπιστημιακής κοινότητας, και εν γένει της κοινωνίας των πολιτών.

Κατά την έναρξη του Σεμιναρίου χαιρετισμό απεύθυναν οι κ.κ. Γεώργιος Τσακούμης, Πρόεδρος ΤΕΕ Κεντρικής Μακεδονίας, Ερωτόκριτος Θεοτοκάτος, Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος Δήμου Θεσσαλονίκης, η κυρία Τζαβέλα εκ μέρους του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης Δρ Ιωάννη Σάββα, και ο π. Υπουργός Περιβάλλοντος, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ Β' Θεσσαλονίκης, Σωκράτης Φάμελλος οι οποίοι έθεσαν βασικά ερωτήματα όπως και συγκεκριμένες τοποθετήσεις, τόσο σε σχέση με την υφιστάμενη εφαρμογή της Οδηγίας για την Περιβαλλοντική Ευθύνη και των περιβαλλοντικών ελέγχων, όσο και σε σχέση με την μελλοντική ενδυνάμωση της εφαρμογής της, ώστε να υλοποιείται επαρκώς η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Ο κ. Θεοτοκάτος επεσήμανε την αξία των σύγχρονων καινοτόμων εργαλείων που μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην περιβαλλοντική συμμόρφωση και στην πρόληψη της περιβαλλοντικής ζημιάς. Η κα Τζαβέλα τόνισε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης, αλλά και οι ΠΕΑΠΖ (Περιφερειακή Επιτροπή Αποκατάστασης Περιβαλλοντικής Ζημιάς) λόγω έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού και πολλαπλών αρμοδιοτήτων, μεταξύ άλλων. Ο κ. Φάμελλος μπροστά στο δίλημμα «Περιβάλλον ή Ανάπτυξη» υπογράμμισε μια ισχυρή πολιτεία θα πρέπει να θέτει την περιβαλλοντική της πολιτική ως βάση της αναπτυξιακής της πορείας, με την προϋπόθεση ότι αναβαθμίζει και ισχυροποιεί τις υπηρεσίες της, ενώ ταυτόχρονα προωθεί ζητήματα εκτίμησης περιβαλλοντικού κόστους και ενδυνάμωσης των ελεγκτικών μηχανισμών, ώστε τελικά ο εν δυνάμει ρυπαίνων να υλοποιεί μέτρα πρόληψης και να πληρώνει το κόστος της αποκατάστασης της προκαλούμενης ζημιάς.

Ακολούθησαν σημαντικές παρεμβάσεις εκ μέρους της Δρ. Σοφίας Χριστοφόρου, Προϊσταμένης Σώματος Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, ΥΠΕΝ με θέμα «Περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις: εργαλείο εντοπισμού περιπτώσεων περιβαλλοντικής ζημιάς» και από την κα Σόνια Ελευθεριάδου Προϊσταμένη Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος, ΥΠΕΝ, «Η Περιβαλλοντική Επιθεώρηση, εργαλείο διαπίστωσης περιβαλλοντικής ζημιάς- Διασύνδεση περιβαλλοντικής ζημιάς με το περιβαλλοντικό έγκλημα».

Στη συνέχεια έγιναν παρουσιάσεις από τον Δρ. Ευάγγελο Ευθυμιάδη, Αναπλ. Προϊστάμενο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Κεντρικής Μακεδονίας ΑΔΜΘ και Πρόεδρο ΠΕΑΠΖ Κεντρικής Μακεδονίας ο οποίος αναφέρθηκε στην αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιάς σε χώρο απόθεσης αμιαντούχων αποβλήτων και η κυρία Νικολέτα Λιούρτα, ΧΜ στη Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού

Σχεδιασμού Αν. Μακεδονίας Θράκης, (ΑΔΜΘ), μέλος της ΠΕΑΠΖ σχετικά με περιπτώσεις πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας και αντιμετώπισή τους εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Κατά την Τρίτη θεματική ενότητα «Περιβαλλοντική συμμόρφωση και η εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης μέσω χρηματοοικονομικών εργαλείων - πολιτικές / κίνητρα» ακολούθησε μια ιδιαίτερα σημαντική συζήτηση με συμμετοχή εκπροσώπων φορέων σε ζητήματα περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και εφαρμογής της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη σε τρία μέρη με την εξής θεματολογία (α) Προστασία περιβάλλοντος και χρηματοοικονομικά εργαλεία και κίνητρα, (β) Περιβαλλοντική συμμόρφωση - Πρόληψη και αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας και (γ) Παραδείγματα εφαρμογής περιβαλλοντικής ευθύνης, εμπόδια δυσκολίες. Ειδικότερα, ο κ. Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας και τ. Πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ) επεσήμανε ότι η βιομηχανία σήμερα οδηγείται προς σύγχρονα μοντέλα λειτουργίας υιοθετώντας καλές πρακτικές από προηγμένες χώρες, όπου κυρίαρχο ρόλο παίζουν τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των προϊόντων και οδεύει σε μία περίοδο μετάβασης για την οποία δεν υπάρχει η αναγκαία προετοιμασία. Η ύφεση, η κρίση, οι διάφορες ελλείψεις έχουν συμβάλει στην καθυστέρηση και για το λόγο αυτό υπάρχει ανάγκη για έναν οδικό χάρτη που θα εξαλείψει τα προσχώματα στο ελληνικό «επιχειρείν». Επιπλέον απαιτείται η χρήση έξυπνων εργαλείων με παράλληλη αξιοποίηση των διαθέσιμων κονδυλίων και επισήμανε ότι τα ασφαλιστήρια συμβόλαια δεν θα πρέπει να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα.

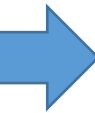

Ο καθηγητής της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ, Αντιπρόεδρος της ΕΕΔΣΑ και Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής ECOCITY, Νίκος Μουσιόπουλος, εστίασε την ομιλία του στα διαθέσιμα οικονομικά εργαλεία και τα κίνητρα, με αναφορά στην ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων και στο «Πετάω όσο πληρώνω» και στο τέλος ταφής, εργαλεία που μπορούν να προσδώσουν σημαντικά οικονομικά κίνητρα. Ο κ. Βασίλειος Κεχαγιάς, από το ΣΕΒΕ, υπογράμμισε ζητήματα σχετικά με τους κανόνες λειτουργίας των επιχειρήσεων αποδίδοντας έμφαση στην κουλτούρα που πρέπει να αναπτυχθεί ώστε να λαμβάνονται μέτρα πρόληψης. Συμφώνησε ότι τα ασφαλιστήρια συμβόλαια μπορούν να αποτελέσουν ισχυρό εργαλείο για την περιβαλλοντική ευθύνη και προς τούτο θα πρέπει να επιχορηγούνται. Ο κ. Giuseppe Zoragno, Μέλος ΔΣ Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας (ΕΑΕΕ) ανέπτυξε τα σημαντικά βήματα που έχει κάνει η ασφαλιστική αγορά προκειμένου να καλύπτει πλέον και την περιβαλλοντική ευθύνη και σημείωσε τα βασικά σημεία που περιλαμβάνουν τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Από την πλευρά του ο κ. Δημήτριος Λουρίκας, Πρόεδρος ΤΕΕ-Θράκης υπογράμμισε την ανάγκη περαιτέρω ενδυνάμωσης του θεσμού της περιβαλλοντικής ευθύνης ώστε ο «ρυπαίνων» να πληρώνει το κόστος της πρόληψης και αποκατάστασης της ζημίας και να μην μετακυλιέται το κόστος αυτό στους φορολογούμενους προς τούτο τόνισε την ανάγκη ελέγχων και επαγρύπνησης καθώς και την εμπλοκή της αστυνομίας περιβάλλοντος. Ο κ. Κωνσταντίνος Μωραϊτίδης, Υπεύθυνος Συμβουλευτικής Υποστήριξης των Επιχειρήσεων του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάγκη ισονομίας στο «επιχειρείν» με παράλληλες δράσεις ενημέρωσης και ελέγχων με σκοπό να γίνει συνείδηση η υποχρέωση συμμόρφωσης σε συνθήκες όμως που δεν θα δημιουργούν πρόβλημα στην ελληνική βιομηχανία. Τόνισε επίσης τη σημασία των οργανωμένων χώρων εγκατάστασης των βιομηχανικών δραστηριοτήτων όπου παρατηρείται καλύτερη συμμόρφωση σε σχέση με τις δραστηριότητες που βρίσκονται εκτός. Εκ μέρους του κ. Ιωάννη Σάββα, Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συμμετείχε ο κ. Ευάγγελος Ευθυμιάδης, ο οποίος παρουσίασε αναλυτικά τον τρόπο λειτουργίας των αρμόδιων υπηρεσιών στα θέματα περιβαλλοντικής ευθύνης, την ανάγκη σύστασης διοικητικών

μονάδων στις αποκεντρωμένες διοικήσεις ως αρμόδιες αρχές για την περιβαλλοντική ευθύνη και εστίασε στην ανάγκη ουσιαστικής ενδυνάμωσης των αρμοδιοτήτων και των διαδικασιών λειτουργίας των υπηρεσιών. Η κυρία Μαίρη Νικολάου, εκπροσωπώντας τον κ. Θάνο Ψαθά, Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ αναφέρθηκε στις δράσεις της εταιρείας σε ζητήματα περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και εισαγωγής στη λειτουργία συστημάτων ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης χωρίς να παραλείψει να υπογραμμίσει την πολυπλοκότητα του θεσμικού πλαισίου που οδηγεί σε σημαντικές καθυστερήσεις, ενώ ταυτόχρονα υπάρχουν και γκρίζες ζώνες που αποθαρρύνουν τους επιχειρηματίες. Ο Υπαστυνόμος Β΄ Τμήματος Περιβαλλοντικής Προστασίας της Διεύθυνσης Ασφαλείας Θεσσαλονίκης, Κωνσταντίνος Μαστοράκης, παρουσίασε σημαντικά παραδείγματα από τον τρόπο εργασίας του Τμήματος, την ανάγκη ειδικής εκπαίδευσης των αστυνομικών για το περιβάλλον, τη συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες και κυρίως με τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος και τα εμπόδια που υπάρχουν, παραθέτοντας ζητήματα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών ελέγχου σε μέσα και προσωπικό και επισημαίνοντας την ανάγκη για ταχύτερη ενεργοποίηση των υπηρεσιών για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εγκλήματος. Η κυρία Νεκταρία Μενούνου από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/νση Υδάτων) και μέλος της ΠΕΑΠΖ ΚΜ, αναφέρθηκε επίσης στο ρόλο και τις αρμοδιότητες των ΠΕΑΠΖ, ένα όργανο που είναι αρκετά δυσκίνητο και προς τούτο το έργο αυτών πρότεινε να αναλάβουν αυτούσια οι περιφερειακές υπηρεσίες, ενώ υπογράμμισε επίσης και την πολυπλοκότητα της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης που καθιστά τα πράγματα ακόμη πιο πολύπλοκα. Τέλος υποστήριξε ότι η ασφάλιση είναι μια πολυπαραγοντική συνάρτηση και προς τούτο όλες οι παράμετροι θα πρέπει να εξετάζονται.

Η κυρία Κατερίνα Κωνσταντινίδου, Προϊσταμένη Τμήμα Περι/ντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Καβάλας, συμφώνησε με τις παρατηρήσεις της κυρίας Μενούνου και αφού ανέφερε παραδείγματα εφαρμογής της οδηγίας επεσήμανε ότι μια ακόμη δυσκολία έγκειται στο ότι δεν υπάρχουν προς το παρόν όρια ποιότητας εδάφους. Η κυρία Άρτεμις Βιδάλη, Μηχ/γος Μηχανικός, MSc ΕΑΠ, εκπρόσωπος του Πράσινου Ταμείου αναφέρθηκε στο ρόλο του Πράσινου Ταμείου - ως συντονιστής των προγραμμάτων LIFE μέσα από τα έσοδα που έχει από το περιβαλλοντικό ισοζύγιο τονίζοντας ότι και στην περίπτωση αυτή τα προβλήματα και οι ελλείψεις είναι πολλές και απαιτούνται μεγάλη προσπάθεια προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι, ενώ τόνισε και την ανάγκη τυποποίησης των διαδικασιών.

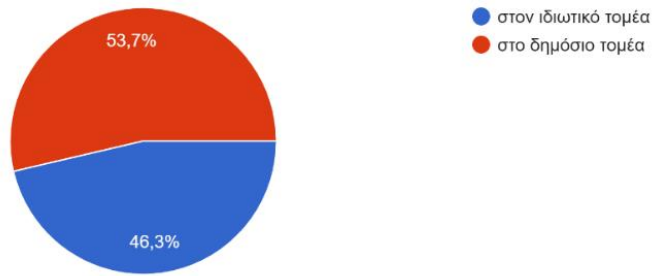
Κλείνοντας το σεμινάριο, η Δρ. Αγγελική Καλλία-Αντωνίου, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Καθηγήτρια στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, συνόψισε τα ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης επισημαίνοντας, τις σημαντικές ελλείψεις στελέχωσης των ελεγκτικών μηχανισμών και των αρχών για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης και την μη ανταπόκριση στη νομοθεσία ενώ τόνισε την ανάγκη ουσιαστικής κωδικοποίησης αυτής. Τόνισε ότι το κόστος μη συμμόρφωσης στην περιβαλλοντική νομοθεσία είναι πολύ υψηλό και εκτιμάται σε 50 δις ευρώ στην ΕΕ επιβαρύνοντας τους ευρωπαίους πολίτες, ενώ πάγια ζητήματα όπως η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων, η έλλειψη ισονομίας και η πληθώρα περιπτώσεων που φτάνουν στην αίθουσα των δικαστηρίων μετά από μηνύσεις ή και ποινικές δίωξεις χωρίς να έχει προηγηθεί το αναγκαίο ξεκαθάρισμα συνεχίζουν να ταλανίζουν την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Τέλος πρότεινε μια πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής ζημιάς μέσα από τις αναγκαίες νομοθετικές βελτιώσεις, συνέπεια και συνέχεια στο έργο των εκάστοτε κυβερνήσεων, αλλά και πλήρη αξιοποίηση των σημαντικών χρηματοδοτήσεων που παρέχει το νέο ΕΣΠΑ.

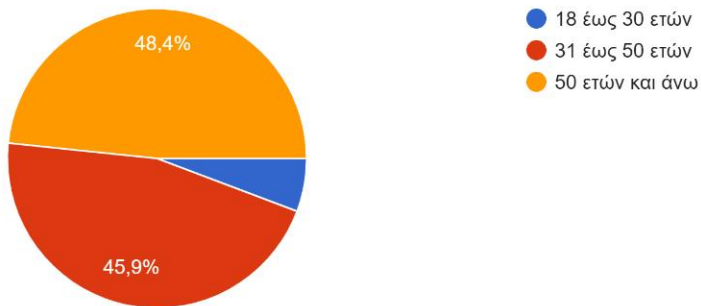
Ερωτηματολόγιο για τη διεύρυνση περιβαλλοντικής ευθύνης του έργου LIFE PROFILE (LIFE19 GIE/GR/001127)

Στο πλαίσιο του έργου LIFE PROFILE το ΥΠΕΝ σε συνεργασία με το Πράσινο Ταμείο [επεξεργάστηκαν [ΚΣΓΑΠΖ1] και διακινήσαν προς το κοινό, ανώνυμο ερωτηματολόγιο για τη διερεύνηση των απόψεων και της γνώσης του κοινού για το θέμα της περιβαλλοντικής ευθύνης στο πλαίσιο της οδηγίας 2004/35/ΕΚ και του Προεδρικού Διατάγματος 148/2009. Η έρευνα διακινήθηκε στη λίστα επαφών του έργου, κοινοποιήθηκε και προωθήθηκε μέσω google forms και το διάστημα κοινοποίησης ήταν περίπου δύο (2) μήνες (Μάιος- Ιούνιος 2022). Ελήφθησαν συνολικά 123 απαντήσεις οι οποίες κρίνονται επαρκείς για το επίπεδο της έρευνας. Τα ερωτήματα που τέθηκαν ήταν ανοικτού και κλειστού τύπου εξετάζοντας την εμπλοκή του κοινού σε διάφορες περιπτώσεις για την βελτίωση της εφαρμογής της αρχής “ο ρυπαίνων πληρώνει” σύμφωνα με την οποία ο υπεύθυνος που προκαλεί περιβαλλοντική ζημία οφείλει να αναλαμβάνει το κόστος αποκατάστασης του περιβάλλοντος και την επαναφορά στην αρχική κατάσταση. Επίσης μέσω των ερωτημάτων διερευνήθηκαν οι απόψεις του κοινού σχετικά με το αν υπάρχει η δυνατότητα να εφαρμοστούν εργαλεία όπως η ανάλυση επικινδυνότητας και η χρηματοοικονομική ασφάλεια με την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών. Στην αρχή τέθηκαν ερωτήματα για την ηλικιακή κατηγορία, το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο καθώς και την χωρική κατανομή των ερωτηθέντων. Στη συνέχεια τα ερωτήματα έγιναν περισσότερο ποιοτικού χαρακτήρα εξετάζοντας συγκεκριμένες περιπτώσεις για την περιβαλλοντική ευθύνη. Βάσει των απαντήσεων που ελήφθησαν έγινε η στατιστική τους επεξεργασία και παρουσιάζονται ακολούθως τα παραγόμενα γραφήματα.

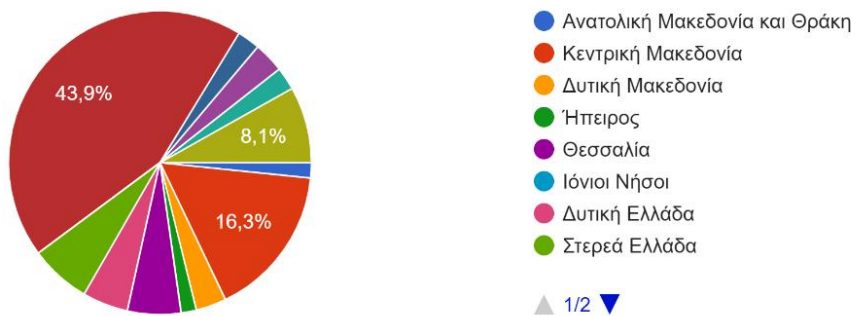
Το επάγγελμά σας εμπίπτει:
123 απαντήσεις

Σε ποια ηλικιακή κατηγορία ανήκετε;
122 απαντήσεις

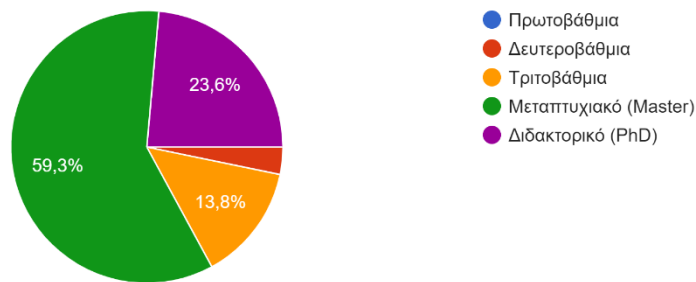

Σε ποια Περιφέρεια ανήκετε;
123 απαντήσεις

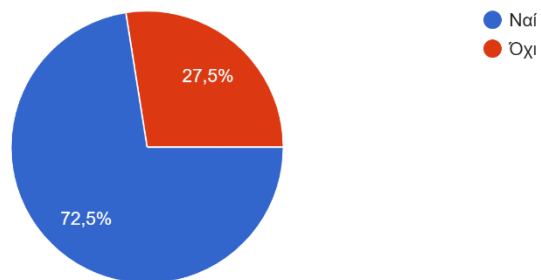
Ποιο είναι το επίπεδο εκπαίδευσής σας;

123 απαντήσεις

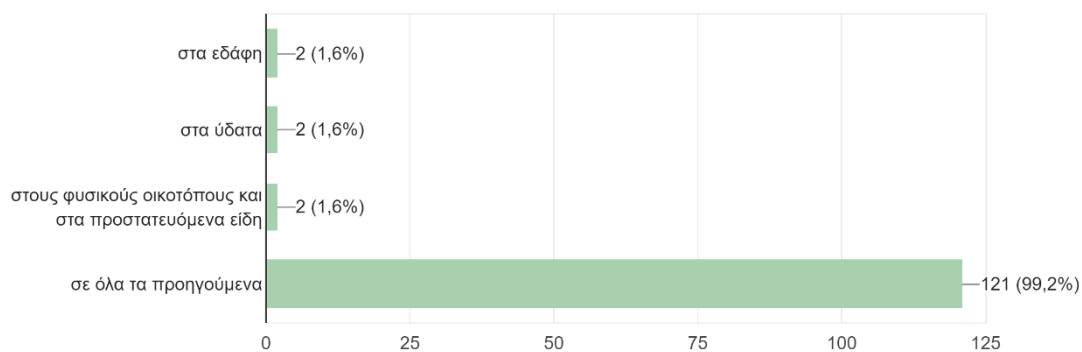
1. Γνωρίζετε την εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική ευθύνη (ΠΔ 148/2009) που αφορά στην εφαρμογή της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει...ν ζημιών ή την ευρωπαϊκή οδηγία 2004/35/ΕΚ ;

120 απαντήσεις

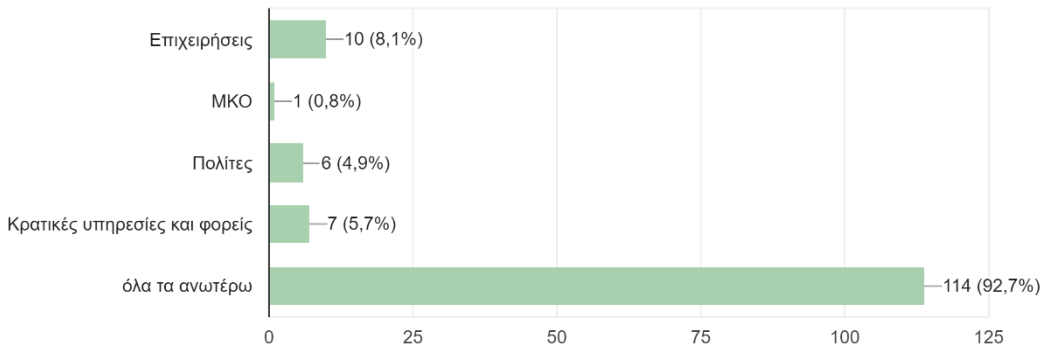
2. Εάν μια επιχείρηση - βιομηχανία προκαλέσει περιβαλλοντική ζημιά, που μπορεί η ζημιά αυτή να εντοπιστεί ;

122 απαντήσεις

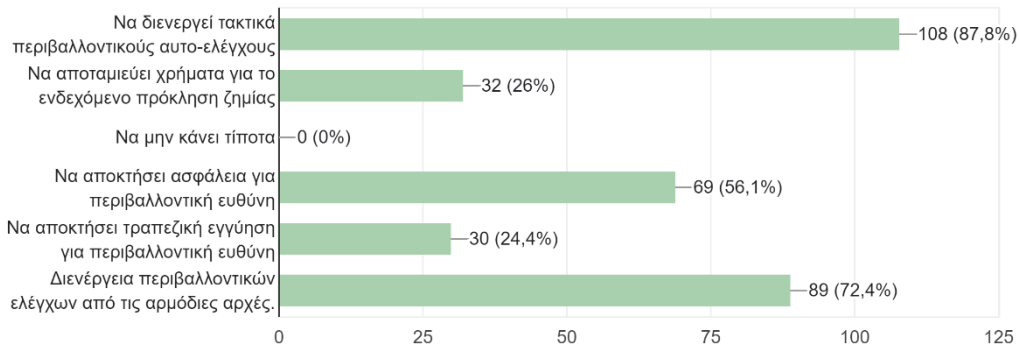
3. Η περιβαλλοντική ευθύνη ποιους πιστεύετε ότι αφορά;

123 απαντήσεις

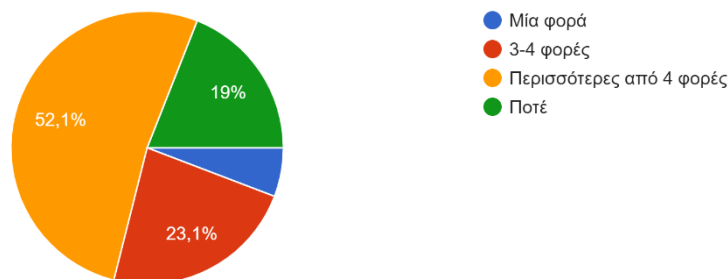
4. Γνωρίζετε τι μέτρα μπορεί να λάβει μια επιχείρηση για να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας;

123 απαντήσεις

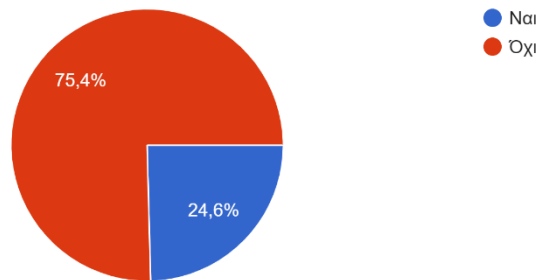

5. Έχετε εντοπίσει κάποια περιβαλλοντική υποβάθμιση ή ρύπανση στο τόπο που ζείτε ή σε τόπο που έχετε επισκεφτεί που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντική ζημία;

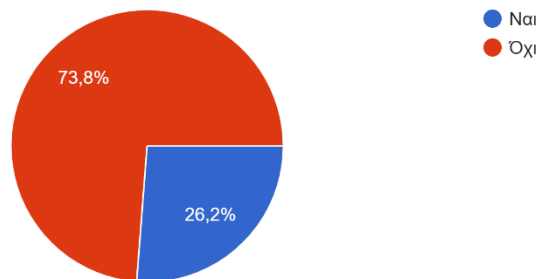
121 απαντήσεις

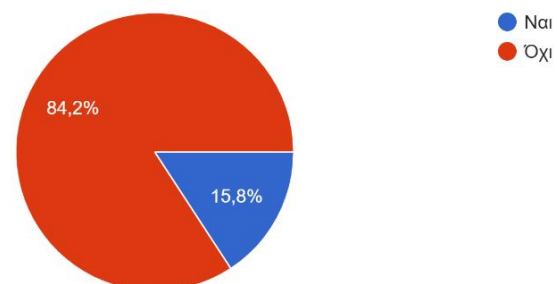
6. Έχετε υποβάλλει καταγγελία σε αρμόδια υπηρεσία του δημοσίου για πρόκληση περιβαλλοντικής ή ενδεχόμενη πρόκληση (απειλή) περιβαλλοντικής ζημίας;
122 απαντήσεις

7. Έχετε λάβει απάντηση στην καταγγελία σας;
61 απαντήσεις

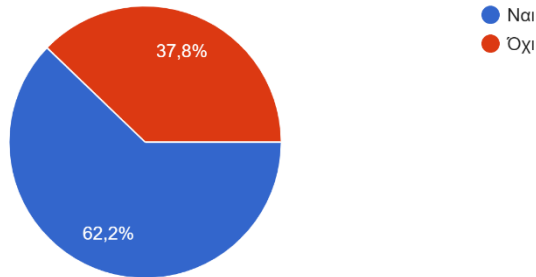

7α. Αν ναι, θεωρείτε ότι αντιμετωπίστηκε το θέμα επαρκώς;
38 απαντήσεις

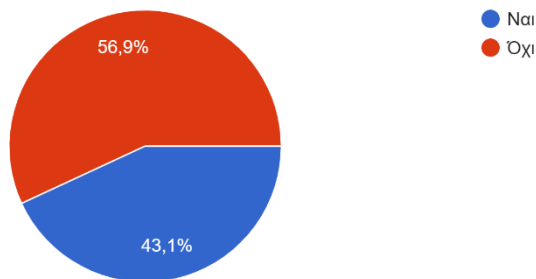
8. Γνωρίζετε αν έχετε το δικαίωμα να υποβάλλετε αίτημα σε δημόσια υπηρεσία για την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας;

119 απαντήσεις

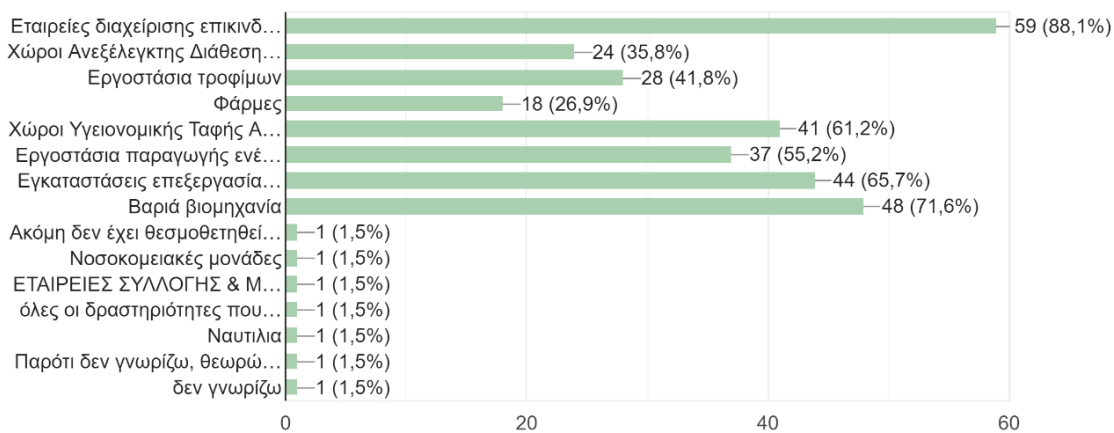
9. Γνωρίζετε αν υπάρχουν επιχειρήσεις στην Ελλάδα που ασφαρίζονται για την περιβαλλοντική τους ευθύνη;

123 απαντήσεις

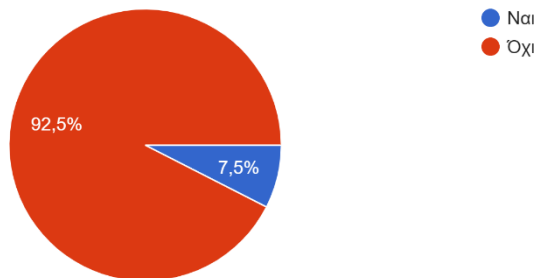

9α. Αν ναι γνωρίζετε ποιες επιχειρήσεις πρέπει να ασφαίζονται υποχρεωτικά;

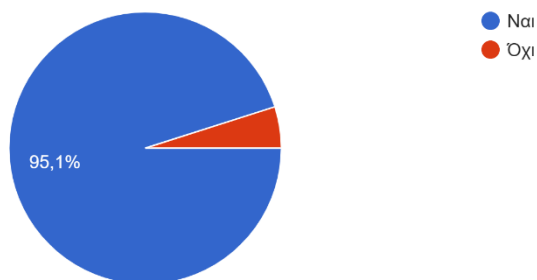
67 απαντήσεις

10. Αν γνωρίζετε ότι μια εταιρεία που είστε πελάτης της, προκάλεσε ζημία στο περιβάλλον, θα συνεχίζατε να αγοράζατε τα προϊόντα που παράγει;
120 απαντήσεις

11. Πιστεύετε ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα μπορούσαν να επιδεινώσουν ένα περιβαλλοντικό συμβάν και να αυξηθεί ο κίνδυνος πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας ;
122 απαντήσεις

Η παραπάνω έρευνα είναι αντιπροσωπευτική και αναδεικνύει ορισμένα χαρακτηριστικά θέματα όπως:

- Την πολύ μικρή συμμετοχή των νέων ηλικίας 18-30 ετών (5,7%). Χρειάζεται να εμπλακούν και οι νεότερες γενιές στα θέματα περιβάλλοντος και ειδικότερα περιβαλλοντικής ευθύνης.
- Η συμμετοχή εργαζομένων του ιδιωτικού (46,3%) και του δημόσιου τομέα (53,7%) ήταν σε καλή αναλογία δεδομένου ότι η περιβαλλοντική ευθύνη αφορά αφενός την δημόσια διοίκησης και αφετέρου τις επιχειρήσεις.
- Το επίπεδο εκπαίδευσης των συμμετεχόντων ήταν υψηλό (κάτοχοι μεταπτυχιακού ή/και διδακτορικού τίτλου σε ποσοστό 82,9%)
- Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι υπάρχει γνώση για το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/35/EK και του Π.Δ. 148/2009 για την περιβαλλοντική ευθύνη (έδαφος, νερά, προστατευόμενα είδη και φυσικούς οικοτόπους) και επίσης η έρευνα δείχνει ότι γνωρίζουν ποιους αφορά (επιχειρήσεις, διοίκηση, πολίτες, ΜΚΟ) σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90%.
- Ιδιαίτερο σημείο που χρήζει προσοχής είναι ότι ο περιβαλλοντικός έλεγχος αφενός εντός της επιχείρησης (αυτοέλεγχος) σε ποσοστό 87,8% και αφετέρου από δημόσιες αρχές που έχουν αρμοδιότητα να διενεργούν ελέγχους σε ποσοστό 72,4%, θεωρείται ως ο κύριος παράγοντας αντιμετώπισης του κινδύνου πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας.
- Επιπρόσθετα και η ασφάλιση των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση του κινδύνου πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας θεωρείται χρήσιμο εργαλείο σε ποσοστό 56,1%.

- Περισσότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο έχουν εντοπίσει περιβαλλοντική ζημία αλλά ποσοστό 75,4% δεν έχει υποβάλλει κάποια καταγγελία ή αίτημα αποκατάστασης αυτής σε κάποια δημόσια υπηρεσία. Το ποσοστό αυτό δείχνει ότι οι πολίτες δεν αξιοποιούν σε μεγάλο ποσοστό τις δυνατότητες που παρέχονται από την νομοθεσία.
- Από όσους υπέβαλλαν καταγγελία μόνο το 26,2% έλαβε απάντηση εκ των οποίων ποσοστό 15,8% κρίνει ότι αντιμετωπίστηκε πλήρως το θέμα της αποκατάστασης (5 από τις 61 απαντήσεις).
- Αν και σε μεγάλο ποσοστό οι απαντήσεις για το ποιες δραστηριότητες πρέπει να ασφαρίζονται για τον περιβαλλοντικό τους κίνδυνο κινήθηκαν προς τη σωστή κατεύθυνση, σημειώνεται ότι υπάρχει ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων μερών για το ποιες δραστηριότητες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Π.Δ. 148/2009.
- Σημαντικό εύρημα αποτελεί η πρόθεση των πολιτών σε ποσοστό 92,5%, να μην αγοράζουν προϊόντα εταιρειών που έχουν προκαλέσει περιβαλλοντική ζημία και αυτό θα πρέπει να αξιολογηθεί ως ένα σημαντικό στοιχείο από τις εταιρείες καθώς η μη συμμόρφωσή τους στην περιβαλλοντική νομοθεσία και την περιβαλλοντική ευθύνη ειδικότερα μπορεί να εξελιχθεί σε κρίσιμο παράγοντα (name, shame, fame).
- Επίσης σημαντικό εύρημα αποτελεί η διασύνδεση της κλιματική αλλαγής με την πιθανότητα περιβαλλοντικής ζημίας σε ποσοστό 95,1% των απαντήσεων, γεγονός που μας δείχνει ότι το κοινό είναι ευαισθητοποιημένο οπότε θα πρέπει να επιταχυνθεί η προώθηση δράσεων πρόληψης.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) είναι συντονιστής Εταίρος του Έργου, το οποίο έχει διάρκεια τρία έτη. Στην υλοποίηση του Έργου συμμετέχουν ως συνδικαιούχοι Εταίροι οι ακόλουθοι 7 φορείς:

- ✓ το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- ✓ το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού- Πάντειο Πανεπιστήμιο
- ✓ το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- ✓ η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος
- ✓ το Πράσινο Ταμείο (συγχρηματοδότης έργου)
- ✓ το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
- ✓ η συμβουλευτική εταιρία «Γρύφων Περιβαλλοντική Συμβουλευτική Ε.Ε.»

Επικοινωνήστε μαζί μας
 Email: lifeprofile@prv.ypeka.gr
 Τηλ: 2131513277
 Βρείτε μας στο

Το έργο LIFE PROFILE (LIFE19 GIE/GR/001127) Promote financial instruments for liability on environment συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το έργο LIFE PROFILE (LIFE19 GIE/GR/001127) Promote financial instruments for liability on environment συγχρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.

